

**Regeringens proposition till Riksdagen om godkännande av överenskommelsen med Dominikanska republiken om främjande av och skydd för investeringar samt med förslag till lag om ikraftträdande av de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen**

**PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL**

I denna proposition föreslås att riksdagen godkänner den med Dominikanska republiken den 27 november 2001 undertecknade överenskommelsen om främjande av och skydd för investeringar samt ett förslag till lag om ikraftträdande. Syftet med överenskommelsen är att göra i synnerhet de rättsliga grunderna i fråga om investeringar mellan länderna klarare samt att främja och intensifiera det ekonomiska samarbetet med Dominikanska republiken. Genom överenskommelsen vill man garantera gynnsamma villkor för investeringar som görs i det ena avtalsslutande landet av den andra avtalsslutan-

de partens medborgare och företag samt erkänna behovet av att skydda investeringarna.

Överenskommelsen träder i kraft trettio dagar efter den dag då de avtalsslutande parterna har meddelat varandra att de konstitutionella villkoren för ikraftträdandet har uppfyllts. I propositionen ingår ett förslag till lag om ikraftträdande av vissa till området för lagstiftningen hörande bestämmelser i överenskommelsen. Den föreslagna lagen avses träda i kraft vid en av republikens president fastställd tidpunkt samtidigt som överenskommelsen träder i kraft.

## ALLMÄN MOTIVERING

### 1. Nuläge

Dominikanska republiken är till sitt styrelseskick en representativ demokrati. Statsöverhuvud är presidenten, som utnämner regeringen och de högsta tjänstemännen. Till presidentens maktbefogenheter hör också vetorätt mot kongressens beslut. Den lagstiftande makten innehas av nationalkongressen, som har två kamrar och består av en senat med 30 ledamöter och en deputeradekammare med 149 ledamöter. Båda kamrarna väljs genom allmänna val för fyra år i sänder.

Den katolska kyrkan är en viktig institution som i flera omgångar fungerat som medlare mellan regeringen, oppositionen och olika intressegrupper. Fackförbunden har under de senaste åren delvis förlorat sin ställning, men en motsvarande organisering på gräsrotsnivå har ökat.

Landets ursprungliga invånare var tainoindianerna, vilkas samhälle var organiserat i byar. Tainoindianerna levde av jordbruk och fiske. Kolumbus steg i land på ön den 6 december 1492, och ön blev då spansk koloni. Senare delades den mellan Spanien och Frankrike. Denna indelning syns fortfarande i det faktum att man i Dominikanska republiken talar spanska och på Haiti talar franska. Det franska väldet på Haiti rasade 1804 och landet blev självständigt. Haitiska styrkor invaderade också den dominikanska delen av ön 1822. Dominikanska republiken lösgjorde sig från Haiti den 27 februari 1844 och blev en självständig stat. På begäran av dominikanerna återetablerade dock Spanien sin kolonialförvaltning på ön 1861. Detta skede varade dock bara fyra år och den suveräna förvaltningen återinrättades den 16 augusti 1865.

Förenta staterna intog Dominikanska republiken 1916 som en fortsättning på den övervakning av jordbruket som landet inlett 1905. Amerikanska styrkor ockuperade Dominikanska republiken fram till 1924. President Horacio Vásquez korta period vid makten som började 1924 upphörde 1930, då general Rafael Trujillo tog makten vid en statskupp. Valet av Trujillo till president efter statskuppen inledde en period av korrumpierad dikta-

tur, som upphörde först då Trujillo mördades 1961.

Därefter försökte man inrätta en demokratisk förvaltning i landet. Fria val ordnades 1962 och till president valdes Juan Bosch. Hans tid vid makten räckte dock endast till 1965 då det uppstod oroligheter som ledde till inbördeskrig i landet. Också amerikanska styrkor blandade sig i kriget, vilket ledde till bildandet av OAS fredsbevarande styrkor. Nya val ordnades 1966, och Joaquín Balaguer, Trujillos tidigare protegé, kom till makten. Hans tid vid makten räckte ända till 1978 och präglades av terrorism, ytterlighetsrörelser och valfusk.

Från 1978 till 1986 styrdes landet av Antonio Guzmán och Salvador Jorge Blanco. De genomförde flera ekonomiska och sociala reformer och skar ned arméns makt samt den militära ledningens inflytande på dagspolitiken. Missnöjet med landets ekonomiska situation ledde dock till att Balaguer återfick makten 1986. Han vann valet 1994, men anklagelserna om valfusk ledde till att hans period förkortades och grundlagen ändrades.

År 1996 valdes Leonel Fernández till president, och efter honom Hipólito Mejía 2000. De anses båda ha blivit valda genom renhåriga, demokratiska val, och Dominikanska republiken kan nu anses ha uppnått en länge efterlängtat demokrati.

Finland etablerade diplomatiska förbindelser med Dominikanska republiken den 2 januari 1984.

Landets ekonomi är förhållandevis mångsidig. Av bruttonationalprodukten består en knapp femtedel av industriproduktion. Jordbruk och handel står båda för över tio procent. Turism är den viktigaste källan till utländsk valuta. Gruvverksamhet utgör endast ett par procent av BNP, men är den näst viktigaste utländska inkomstkällan. Servicesektorn i sin helhet producerar över hälften av BNP.

Det ekonomiska läget under de senaste årtiondena har varit instabilt, beroende på de skiftande trenderna i exporten, byggnads- och turismsektorerna samt problem gällande energiförsörjningen. När det gäller energiför-

sörjningen är Dominikanska republiken beroende av situationen på världsmarknaden, eftersom landet knappt har någon egen energiproduktion. Världsmarknadspriset på olja inverkar kraftigt på landets ekonomi. Dominikanska republiken har dock under de senaste åren satsat på att utveckla egen vattenkraftsproduktion.

Från mitten av förra årtiondet har landets ekonomi varit stadd i fortsatt tillväxt. I huvudsak har detta berott på ökad export av varor och tjänster, en revidering av skattesystemet, avregleringen av räntor och valuta samt ökade offentliga investeringar. De mest dynamiska sektorerna under de senaste fem åren har varit kommunikation, byggnadsbranschen och turismen, medan gruvverksamheten, jordbruket och den lokala produktionen har gått tillbaka.

Den strikta skatte- och penningpolitiken under förra årtiondet har hållit inflationen ensiffrig. Den ökade exporten och stabila valutakursen har stabiliserat inflationen, även om regeringen fortfarande reglerar priset på vissa varor. Det stegrade världsmarknadspriset på olja i kombinationen med att regeringen bibehållit det interna priset på olja bidrar till inflationstrycket, men denna effekt försöker man minska genom bränsleskatter.

Den ekonomiska tillväxten under de senaste åren har inte inverkat i speciellt stor utsträckning på landets sysselsättningsläge. Antalet arbetslösa och undersysselsatta är fortsatt stort och fenomenet är mycket utbrett i samhället. Den ekonomiska tillväxten och det faktum att inflationen hållits nere har dock minskat fattigdomen. Reallönerna har stigit och minimilönerna har proportionellt sett stigit mer än andra löner. Enligt FN lever ca 20 % av befolkningen fortfarande under fattigdomsgränsen (inkomster under 1 USD per dag). Delvis gnager den ojämna fördelningen av inkomster på effekterna av den ekonomiska tillväxten.

Ett livligt samröre har uppstått mellan Finland och Dominikanska republiken. Turismen till landets norra kust har ökat i rask takt. Inom den ekonomiska sektorn är Finland känt för Wärtsilä, som redan i flera år har deltagit i utvecklandet av landets energiförsörjning. Wärtsilä har redan flera dieslekraftverk i Dominikanska republiken och nya

projekt pågår, bl.a. världens största pråmkraftverk.

Finlands varuhandel med Dominikanska republiken har varit anspråkslös, trots att landet under de senaste åren varit bland de tio bästa på en lista med nästan trettio latinamerikanska länder. Exporten uppgick 2000 till sammanlagt 293 milj. mark och importen till 136 milj. mark.

Dominikanska republiken hoppas att finska informationsteknikföretag skall etablera sig i det nya Cyber City som byggs som bäst.

Sedan tidigare har Finland gällande överenskommelser om skydd för investeringar med följande länder: Egypten (FördrS 3/1982), Kina (FördrS 4/1986), Sri Lanka (FördrS 54/1987), Malaysia (FördrS 79/1987), Ungern (FördrS 20/1989), Ryssland (ingånget med Sovjetunionen, FördrS 58/1991, protokoll om ändring FördrS 57/1999), Tjeckien (ingånget med Tjeckiska och Slovakiska Federativa Republiken, FördrS 73/1991), Estland (FördrS 104/1992), Lettland (FördrS 5/1993), Rumänien (FördrS 121/1992), Litauen (FördrS 119/1992), Uzbekistan (FördrS 74/1993), Ukraina (FördrS 6/1994), Vitryssland (FördrS 89/1994), Turkiet (FördrS 29/1995), Chile (FördrS 23/1996), Vietnam (FördrS 27/1996), Argentina (FördrS 21/1996), Republiken Korea (FördrS 25/1996), Thailand (FördrS 35/1996), Slovakien (ingånget med Tjeckiska och Slovakiska Federativa Republiken, FördrS 73/1991), Peru (FördrS 33/1996), Förenade Arabemiraten (FördrS 22/1997), Kuwait (FördrS 32/1997), Indonesien (FördrS 34/1997), Moldova (FördrS 42/1997), Kazakstan (FördrS 20/1998), Polen (FördrS 28/1998), Albanien (FördrS 16/1999), Oman (FördrS 18/1999), Bulgarien (FördrS 50/1999), Filippinerna (FördrS 52/1999), Libanon (FördrS 4/2000), Slovenien (FördrS 37/2000), Mexiko (FördrS 54/2000), Republiken Sydafrika (FördrS 8/2001), Bosnien-Hercegovina (FördrS 7/2001) och Ecuador (FördrS 79/2001).

## 2. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

Bestämmelserna i överenskommelsen syf-

tar närmast till att minska möjligheterna att behandla näringslivets investeringar godtyckligt samt till att göra investeringsmiljön i mållandet mer förutsägbart. Genom överenskommelsen strävar man efter att minska den politiska länderrisk som ansluter sig till utländska investeringar, och därigenom sänka investeringströskeln för företagen. Överenskommelsen har även en sänkande effekt på finansieringskostnaderna för utländska investeringar.

I överenskommelsen definieras begreppen investerare och investering samt överenskommelsens geografiska tillämpningsområde. Genom överenskommelsen främjas investeringar allmänt och skyddas investeringar som gjorts i landet.

Enligt överenskommelsen skall vardera avtalslutande parten på sitt territorium medge investeringar som görs av den andra avtalslutande partens investerare en rättvis behandling samt fullt skydd och full säkerhet. På investeringar skall tillämpas en behandling som är minst lika förmånlig som den som tillämpas på investeringar gjorda av egna investerare eller av tredje länders investerare, beroende på vilken behandling som är förmånligare för investeraren.

Investeringar som avses i överenskommelsen kan inte exproprieras eller nationaliseras, annat än på icke-diskriminerande basis och i allmänt intresse. En dylik åtgärd kan vidtas endast mot direkt, tillräcklig och faktisk ersättning och med iakttagande av lagliga tillvägagångssätt.

Investeringsförluster som orsakas av krig, väpnade konflikter, nödlägen eller motsvarande händelser skall gottgöras eller ersättas till minst samma nivå som gottgörelse som medges parternas egna investerare eller investerare från något tredje land.

Överenskommelsen möjliggör omedelbar överföringsfrihet för tillgångar i konvertibel valuta i fråga om både löpande betalningar och kapital.

I överenskommelsen ingår bestämmelser om skiljeförfarande vid domstol och internationellt skiljeförfarande för den händelse att det uppstår tvister mellan en investerare och en avtalslutande part. Tvister mellan de avtalslutande parterna om tolkningen och tillämpningen av överenskommelsen skall

avgöras i en internationell skiljedomstol som inrättas särskilt för varje enskilt fall.

Vidare förbinder sig vardera avtalslutande parten att publicera eller annars offentligen tillhandahålla sina lagar, bestämmelser och tillvägagångssätt som kan inverka på tillämpningen av avtalet.

I propositionen ingår ett förslag till blankettlag, genom vilken de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen införs.

### **3. Propositionens ekonomiska verkningar**

Propositionen har inte några direkta verkningar på statsfinanserna. Genom förslaget strävar man efter att främja finländska företags möjligheter att idka verksamhet i det andra avtalslutande landet genom att skapa gynnsammare och tryggare förutsättningar för dessa företags investeringsverksamhet.

### **4. Beredningen av propositionen**

Dominikanska republiken föreslog i februari 2001 för Finland att avtalsförhandlingar skulle inledas och lämnade samtidigt sitt utkast till överenskommelse. Man beslutade samtycka till förhandlingsförslaget och förhandlingar fördes i Santo Domingo den 18 och 19 juni 2001. Med undantag av vissa principfrågor låg parternas uppfattningar om överenskommelsens innehåll nära varandra. Förhandlingarna avslutades med att utkastet till överenskommelse paraferades. Överenskommelsen motsvarar till sitt innehåll i stor utsträckning Finlands modellöverenskommelse.

Utrikesministeriet begärde för godkännande av överenskommelsen utlåtanden av externa instanser, nämligen handels- och industriministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, arbetsministeriet, finansministeriet, Finnvera, Invest in Finland Bureau, Kemiindustrin r.f., Centralhandelskammaren, Metallindustrins Centralförbund r.f., Finlands Bank samt Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund r.f.

Överenskommelsen undertecknades i Santo Domingo den 27 november 2001. Utrikesminister Erkki Tuomioja undertecknade överenskommelsen för Finlands del och utrikesminister Hugo Tolentino Dipp för Dominikanska republikens del.

## DETALJMOTIVERING

### 1. Överenskommelsens innehåll

*Artikel 1.* I artikeln definieras begreppen investering, investerare, avkastning och de avtalsslutande parternas territorier. Av artikelns ordalydelse framgår att investeringar som gjorts av dotterbolag i tredje länder faller utanför överenskommelsen.

*Artikel 2.* Vardera avtalsslutande parten förbinder sig att främja investeringar som gjorts av den andra avtalsslutande partens investerare och skydda investeringar som gjorts på dess territorium av den andra avtalsslutande partens investerare och att medge dem en rättvis behandling samt fullt skydd och full säkerhet. Inga oskäligen eller diskriminerande åtgärder får vidtas av värdstaten mot investeringar och affärsverksamhet i samband med dem.

*Artikel 3.* Artikeln förpliktar värdparten att garantera investeringar som görs av investerare från den andra avtalsslutande parten och avkastning av dem en behandling som är minst lika förmånlig som den behandling som värdparten medger sina egna investerares investeringar eller investeringar som görs av investerare från något tredje land. Kravet på förmånlig behandling utsträcks också till den andra avtalsslutande partens investerare när det gäller utvidgande, skötsel, underhåll, användning, utnyttjande eller försäljning av investeringar.

Värdparten får inte på sitt territorium ställa anspråk på investeringar som gjorts av investerare från den andra avtalsslutande parten, genom vilka man ingriper i affärsverksamheten t.ex. genom bestämmelser som gäller anskaffning av råmaterial samt tillverkning, produktion och distribution av varor.

*Artikel 4.* I artikeln fastställs undantag från den behandling som mest gynnad part som är huvudregel. Bland annat regionala ekonomiska organisationer och tullunioner lämnas utanför överenskommelsen på så sätt, att parterna inte är förpliktade att utvidga förmåner som följer av dem till att gälla investerare från den andra avtalsslutande parten. Likaså lämnas förmåner som föranleds av internationella skatteöverenskommelser och

multilaterala investeringsavtal utanför överenskommelsen.

*Artikel 5.* Expropriation eller nationalisering av egendom beläggs med strängare villkor än vad som är vanligt i den nationella lagstiftningen. Dessa åtgärder kan vidtas endast i allmänt intresse, på icke-diskriminerande basis. Ersättningen skall vara direkt, tillräcklig och faktisk. Ersättningen skall till sitt belopp motsvara investeringens värde, som bestäms enligt allmänt godtagna grunder för fastställande av värdet. Också utländska delägarskap i inhemska företag tryggas i expropriationsfall. Mottagaren av ersättning är berättigad till gängse ränta på ersättningssumman fram till betalningsdagen. Ersättningsmottagaren har också rätt att snabbt göra expropriationsbeslutet stridigt vid en domstol eller någon annan behörig myndighet i värdstaten.

*Artikel 6.* I artikeln ingår bestämmelser för det fall att en investering som gjorts av en investerare från den andra avtalsslutande parten förorsakas förlust till följd av krig, revolt, nationellt nödläge, upplöpp eller annan motsvarande störning. Om den avtalsslutande part som är värdstat på grund av detta betalar ersättningar till investerarna skall den andra avtalsslutande partens investerare medges en behandling som är minst lika förmånlig som den behandling som medges värdstatens egna investerare eller investerare från tredje land.

Värdstaten är enligt andra stycket dock under vissa tilläggsförutsättningar omedelbart ansvarig för sådan skada som förorsakas investerare från den andra avtalsslutande parten av värdpartens väpnade styrkor eller myndigheter genom beslagtagning eller förstöring av investerarnas egendom. Om ersättningsbeloppet och betalningssättet samt om det rättsskydd som investeraren åtnjuter bestäms som i artikel 5.

*Artikel 7.* I överenskommelsen garanteras fri överföring av kapital, avkastning, räntor, betalningar, ersättningar och förvärvsinkomst till utländska arbetstagare. Investeraren förutsätts dock med iakttagande av principen om icke-diskriminering fullgöra sina skatteplikter i värdlandet före överföringen. Över-

föringen skall ske omedelbart och utan begränsningar i en fritt konvertibel valuta enligt gällande marknadskurs. I artikeln bestäms också om fastställande av gängse kurs i undantagsfall. I artikeln beviljas den avtalsslutande parten dessutom rätt till tillfällig kontroll av betalningarna i fall av svåra problem med betalningsbalansen. Åtgärderna skall dock frångås så fort omständigheterna tillåter och de skall överensstämma med Internationella Valutafonden IMF:s bestämmelser.

*Artikel 8.* Om en avtalsslutande part eller ett organ som den utsett har beviljat en investering på den andra avtalsslutande partens territorium garanti eller annan motsvarande förbindelse med tanke på andra än kommersiella risker och på denna grund blivit ersättningssskyldig, övergår rättigheterna gällande investeringen i fråga till den förstnämnda avtalsstaten som blivit betalningsskyldig. Dessa rättigheter utövar den genom att den övertagit den andra avtalsslutande partens rättigheter själv eller genom ett organ som den utsett i samma utsträckning som den ursprungliga investeraren.

*Artikel 9.* I artikeln fastställs tillvägagångssätt för avgörande av tvister mellan en avtalsslutande part och en investerare från den andra avtalsslutande parten. I början av artikeln konstateras att förhandlingar prioriteras i tvistsituationer. Om förhandlingarna inte inom sex månader leder till ett avgörande kan investeraren hänskjuta tvisten till en behörig domstol hos värdlandet eller till skiljeförfarande.

När en investerare tar till skiljeförfarande kan tvisten hänskjutas till skiljeförfarande vid Internationella centralorganet för biläggande av investeringstvister (ICSID), till skiljeförfarande enligt reglerna för den kompletterande facilitet som tillämpas vid ICSID, om endast den ena avtalsslutande parten är medlem i ICSID eller till en annan skiljedomstol som upprättas i enlighet med bestämmelserna om skiljeförfarande, antagna av Förenta Nationernas kommission för internationell handelsrätt (UNCITRAL), om inte parterna i tvisten kommer överens om något annat. Valet är slutgiltigt.

De avtalsslutande parterna förbinder sig att inte i något skede av skiljeförfarandet invända mot att investeraren på grundval av ett

försäkringsavtal har fått ersättning för förlusten i fråga.

De avtalsslutande parterna erkänner att de avgivna domarna är slutgiltiga och bindande och verkställs på deras territorium.

*Artikel 10.* Artikeln gäller tvister som beror på de avtalsslutande parternas, dvs. regeringarnas, tolkning och tillämpning av avtalet och som enligt första stycket i artikeln i mån av möjlighet skall lösas förhandlingsvägen. Om en tvist inte kan lösas inom sex månader kan någon av de avtalsslutande parterna enligt andra stycket hänskjuta tvisten till en tillfällig skiljedomstol.

Bestämmelser gällande upprättande, sammansättning och tillvägagångssätt i fråga om skiljedomstolen ingår i styckena 3-7.

*Artikel 11.* Enligt artikeln förbinder sig de avtalsslutande parterna att inom ramen för sin lagstiftning bevilja de tillstånd som hänför sig till investeringar, inklusive uppehålls- och arbetstillstånd för nyckelpersonalen och dess familjemedlemmar.

*Artikel 12.* Investeringar som gjorts av en avtalsslutande parts investerare garanteras i jämförelse med bestämmelserna i denna överenskommelse bättre rättigheter när de enligt förpliktelse i nationell lagstiftning eller internationell rätt är berättigade därtill. Vardera avtalsslutande parten skall iakttä de andra förpliktelser som den eventuellt har i fråga om en enskild investering som gjorts av en investerare från den andra avtalsslutande parten.

*Artikel 13.* Enligt artikeln tillämpas bestämmelserna i överenskommelsen både på framtida investeringar och investeringar som gjorts före överenskommelsens ikraftträdande. Avtalet gäller dock inte anspråk som uppstått före överenskommelsens ikraftträdande eller anspråk som har avgjorts före överenskommelsens ikraftträdande.

*Artikel 14.* Enligt artikeln får överenskommelsen inte hindra en avtalsslutande part från att vidta sådana åtgärder som behövs för att skydda landets grundläggande säkerhet i internationella nödlägen eller för att upprätthålla den allmänna ordningen. Detta befriar dock inte de avtalsslutande parterna från ersättningsskyldigheten i expropriationsfall eller från ersättning för de skador som uppstått på grund av onödig användning av

maktmedel.

*Artikel 15.* I artikeln förbinder sig de avtalsslutande parterna att ombesörja den offentliga tillgången till lagar, bestämmelser på lägre nivå samt myndighetsbeslut som inverkar på tillämpningen av avtalet. En avtalsslutande part är inte skyldig att lämna ut uppgifter som är konfidentiella eller hänför sig till ägande eller att ge tillträde till sådana uppgifter vilkas röjande skulle strida mot den avtalsslutande partens lagstiftning om handlingars offentlighet eller skada enskilda investerarens legitima kommersiella intressen.

*Artikel 16.* Enligt artikeln förhandlar de avtalsslutande parterna sinsemellan på begäran av någondera avtalsslutande parten om frågor som gäller verkställigheten och tillämpningen av överenskommelsen.

*Artikel 17.* Artikeln innehåller de sedvanliga slutbestämmelserna om överenskommelsens ikraftträdande. Överenskommelsen träder i kraft den trettionde dagen efter den dag då båda avtalsslutande parterna har meddelat varandra om uppfyllandet av de konstitutionella villkoren för ikraftträdandet.

Överenskommelsen är i kraft i tjugo år och skall därefter fortfarande gälla under samma villkor till dess någondera av de avtalsslutande parterna meddelar den andra avtalsslutande parten om sin avsikt att säga upp överenskommelsen om en tid av tolv månader. Den s.k. skyddstiden efter uppsägningen är likaså tjugo år.

## 2. Lagförslag

Lag om ikraftträdande av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i överenskommelsen med Dominikanska republiken om främjande av och skydd för investeringar

I 95 § 1 mom. grundlagen förutsätts att sådana bestämmelser i internationella förpliktelser som hör till området för lagstiftningen nationellt sätts i kraft genom en särskild lag.

Propositionen innehåller ett förslag till blankettlag.

1 §. Genom 1 § i lagförslaget sätts de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen i kraft.

2 §. Närmare bestämmelser kan ges genom förordning av republikens president.

3 §. Om ikraftträdandet bestäms genom förordning av republikens president. Lagen avses träda i kraft samtidigt som överenskommelsen.

## 3. Ikraftträdande

Överenskommelsen träder i kraft trettio dagar efter den dag då de avtalsslutande parterna har meddelat varandra att de konstitutionella villkoren för ikraftträdandet har uppfyllts. Det i propositionen ingående förslaget till lag om ikraftträdande avses träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av republikens president samtidigt som överenskommelsen.

## 4. Behovet av riksdagens samtycke och lagstiftningsordning

Enligt 94 § 1 mom. grundlagen godkänner riksdagen fördrag och andra internationella förpliktelser som innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen. Enligt grundlagsutskottets tolkningspraxis skall en bestämmelse anses höra till området för lagstiftningen om den gäller utövande eller begränsning av någon grundläggande fri- eller rättighet som är skyddad i grundlagen, om den i övrigt gäller grunderna för individens rättigheter och skyldigheter, om den sak som bestämmelsen gäller är sådan att om den enligt grundlagen skall föreskrivas i lag eller om det finns lagbestämmelser om den sak som bestämmelsen gäller eller om det enligt rådande uppfattning i Finland skall lagstiftas om saken. Enligt grundlagsutskottet hör en bestämmelse om en internationell förpliktelse på dessa grunder till området för lagstiftningen oavsett om den strider mot eller överensstämmer med en lagbestämmelse i Finland (GrUU 11/2000 rd och GrUU 12/2000 rd).

I artikel 1 i överenskommelsen definieras de begrepp som använts i överenskommelsen. De bestämmelser som indirekt påverkar innehållet i och tillämpningen av de materiella bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen hör till området för lagstiftningen. Bestämmelserna i artikel 1 i överenskommelsen hör till området



för lagstiftningen och förutsätter riksdagens samtycke.

Enligt artikel 5 i överenskommelsen får en avtalsslutande part exproprierar investeringar som gjorts av den andra avtalsslutande partens investerare endast på villkor som närmare bestäms i artikeln. I artikeln ingår dessutom bestämmelser om ersättningar som betalas med anledning av en dylik åtgärd och om räntor som hänförs till dessa ersättningar. Enligt 15 § grundlagen är vars och ens egendom tryggad och angående expropriation av egendom för allmänt behov mot full ersättning bestäms genom lag. Därtill kan de ovan nämnda bestämmelserna i artikeln om betalning av ersättningar delvis stå i strid med expropriationslagstiftningen. Bestämmelserna i artikel 5 i överenskommelsen hör till området för lagstiftningen.

Enligt andra stycket i artikel 6 i överenskommelsen har en avtalsslutande part under vissa förutsättningar ett omedelbart ansvar för en skada som dess väpnade styrkor eller myndigheter har förorsakat genom att lägga beslag på eller förstöra en sådan investering eller en del av den som en investerare från den andra avtalsslutande parten har gjort. Enligt 37 § 1 mom. beredskapslagen (198/2000) betalas full ersättning till den som lidit skada med anledning av åtgärder som vidtagits med stöd av lagen. Enligt 2 mom. i paragrafen skall dock endast en skälig ersättning betalas, om skadan med beaktande av den skadelidandes förmögenhetsförhållanden och andra omständigheter skall anses vara liten eller om stats- eller samhällsekonomiska skäl på grund av skadornas stora mängd oundgängligen kräver det. Bestämmelserna i artikel 6 i överenskommelsen tillsammans med bestämmelserna i artikel 5 kan stå i strid med bestämmelserna om ersättning i beredskapslagen eller kan åtminstone med begränsande av statsrådets prövning inverka på det sätt varpå bestämmelserna i beredskapslagen tillämpas. Bestämmelserna hör därför till området för lagstiftningen.

I artikel 9 i överenskommelsen bestäms om det förfarande som skall iaktas i fråga om tvister mellan en investerare och en avtalsslutande part. De avtalsslutande parterna godkänner utöver sina egna domstolars behörighet även skiljedomstolarnas behörighet i

fråga om tvister som gäller investeringar. Skiljedomarna är slutgiltiga och bindande. Vid det skiljeförfarande som avses i artikeln kan på ett sätt som är bindande för Finland bli fastställt på vilket sätt en viss sådan bestämmelse i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen skall tolkas. Bestämmelserna i artikel 9 i överenskommelsen hör till området för lagstiftningen.

Enligt artikel 10 i överenskommelsen kan sådana tvister mellan de avtalsslutande parterna som gäller tolkningen och tillämpningen av överenskommelsen avgöras vid ett särskilt skiljeförfarande. En skiljedomstols beslut är bindande och kan gälla frågor som i Finland hör till området för lagstiftningen. Vid det skiljeförfarande som avses i artikeln kan på ett sätt som är bindande för Finland bli fastställt på vilket sätt en viss sådan bestämmelse i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen skall tolkas. En sådan juridiskt bindande tolkning kan anses i viss mån beröra även statens suveränitet och hör till området för lagstiftningen.

I det avsnitt som behandlar nuläget i den allmänna motiveringen har Finlands gällande överenskommelser om skydd för investeringar räknats upp. Lagarna om ikraftträdande av de bestämmelser i alla överenskommelser som hör till området för lagstiftningen har stiftats i sedvanlig lagstiftningsordning. Den överenskommelse som nu behandlas om främjande av och skydd för investeringar med Dominikanska republiken avviker inte från gällande överenskommelser på några viktiga punkter när det gäller lagstiftningsordningen. Det i propositionen ingående lagförslaget kan därför godkännas i samma lagstiftningsordning som en vanlig lag.

Med stöd av vad som anförts ovan och i enlighet med 94 § grundlagen föreslås

*att Riksdagen godkänner den i Santo Domingo den 27 november 2001 mellan republiken Finlands regering och Dominikanska republikens regering ingångna överenskommelsen om främjande av och skydd för investeringar.*

Eftersom överenskommelsen innehåller be-

stämmelser som hör till området för lagstiftningen, föreläggs Riksdagen samtidigt följande lagförslag:

## Lag

### om ikraftträdande av de bestämmelser i överenskommelsen med Dominikanska republiken om främjande av och skydd för investeringar som hör till området för lagstiftningen

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

#### 1§

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i den i Santo Domingo den 27 november 2001 mellan republiken Finlands regering och Dominikanska republikens regering ingångna överenskommelsen om främjande av och skydd för investeringar gäller som lag sådana som Finland har förbundit sig till dem.

#### 2§

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag kan utfärdas genom förordning av republikens president.

#### 3§

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av republikens president.

---

Helsingfors den 28 mars 2002

**Republikens President**

**TARJA HALONEN**

Utrikesminister *Erkki Tuomioja*

*Bilaga***ÖVERENSKOMMELSE****MELLAN REPUBLIKEN FINLANDS  
REGERING OCH DOMINIKANSKA  
REPUBLIKENS REGERING OM  
FRÄMJANDE AV OCH SKYDD FÖR  
INVESTERINGAR**

Republiken Finlands regering och Dominikanska republikens regering, nedan "de avtalsslutande parterna",

SOM ÄR MEDVETNA om behovet att skydda investeringar som gjorts av den ena avtalsslutande partens investerare på den andra avtalsslutande partens territorium på icke-diskriminerande basis,

SOM VILL ÖKA det ekonomiska samarbetet mellan de avtalsslutande parterna i fråga om sådana investeringar som den ena avtalsslutande partens medborgare och företag har gjort på den andra avtalsslutande partens territorium,

SOM ÄR MEDVETNA om att en överenskommelse om den behandling som medges sådana investeringar främjar överföring av privat kapital och de båda avtalsslutande parternas ekonomiska utveckling,

SOM ÄR ÖVERENS om att fasta ramar för investeringar främjar en möjligast effektiv användning av de ekonomiska resurserna och förbättrar levnadsstandarden,

som har beslutat att ingå en överenskommelse om främjande av och skydd för investeringar,

HAR KOMMIT ÖVERENS OM FÖLJANDE:

**Artikel 1***Definitioner*

Vid tillämpningen av denna överenskommelse avses följande:

1. Begreppet "investering" omfattar alla slag av tillgångar som har etablerats eller anskaffats av investerare från en avtalsslutande part på den andra avtalsslutande

**ACUERDO ENTRE****EL GOBIERNO DE LA REPÚBLICA  
DE FINLANDIA Y EL GOBIERNO DE  
LA REPÚBLICA DOMINICANA  
SOBRE LA PROMOCIÓN Y LA  
PROTECCIÓN DE LAS INVERSI-  
ONES**

El Gobierno de la República de Finlandia y el Gobierno de la República Dominicana en lo adelante referidos como las "Partes Contratantes",

RECONOCIENDO la necesidad de proteger las inversiones de los inversionistas de una Parte Contratante en el territorio de la otra Parte Contratante sobre una base no-discriminatoria;

DESEANDO promover una mayor cooperación económica entre ellas, con relación a las inversiones de los nacionales y las compañías de una Parte Contratante en el territorio de la otra Parte Contratante;

RECONOCIENDO que el acuerdo sobre el tratamiento a ser otorgado a esas inversiones estimulará el flujo de capital privado y el desarrollo económico de las Partes Contratantes;

CONVINIENDO que un marco estable para la inversión contribuirá a maximizar la utilización efectiva de los recursos económicos y mejorará los niveles de vida;

Habiendo resuelto concluir un acuerdo concerniente a la promoción y la protección de las inversiones;

HAN CONVENIDO LO SIGUIENTE:

**Artículo 1***Las Definiciones*

Para los fines de este acuerdo:

El término "inversión" quiere decir todo tipo de activo establecido o adquirido por un inversionista de una Parte Contratante en el territorio de la otra Parte Contratante de

partens territorium i enlighet med den sistnämnda avtalsslutande partens lagar och bestämmelser, och begreppet omfattar i synnerhet, men inte uteslutande,

a) lös och fast egendom eller äganderätter, såsom inteckning, pant- och retentionsrätt, hyres- och arrenderätt, nyttjanderätt samt andra motsvarande rättigheter,

b) aktier och masskuldebrev i företag eller andra andelar i företag,

c) fordran på penningar eller rätt till prestationer av ekonomiskt värde,

d) immateriella rättigheter, såsom patent, upphovsrätt, varumärken, industriella mönsterrättigheter, firmor, geografiska benämningar samt tekniska processer, know-how och goodwill, och

e) koncessioner som baserar sig på lag, förvaltningsåtgärder eller avtal som ingåtts med behörig myndighet, däri inbegripet tillstånd att prospektera, ta i bruk, utvinna eller exploatera naturtillgångar.

Sådana investeringar som en juridisk person från den ena avtalsslutande parten har gjort på denna avtalsslutande parts territorium, men som de facto ägs eller direkt eller indirekt kontrolleras av investerare från den andra avtalsslutande parten, skall också anses som investeringar som gjorts av investerare från den sistnämnda avtalsslutande parten, om de har gjorts i enlighet med den förstnämnda avtalsslutande partens lagar och bestämmelser.

Förändringar i den form i vilken tillgångar investerats eller återinvesterats påverkar inte tillgångarnas karaktär av investeringar.

2. Begreppet "avkastning" avser de penningbelopp som erhållits genom investeringen och omfattar i synnerhet, men inte uteslutande, vinster, dividender, räntor, royaltyer, vinst av överlåtelse av egendom eller naturaprestationer som hänför sig till investeringen.

Återinvesterad avkastning behandlas på samma sätt som en ursprunglig investering.

3. Begreppet "investerare" avser följande personer från någgondera avtalsslutande

conformidad con las leyes y los reglamentos de la última Parte Contratante, incluyendo en particular, aunque no exclusivamente:

los bienes muebles e inmuebles o cualquier otro derecho de propiedad tales como hipotecas, gravámenes, prendas, arrendamientos, usufructo y derechos similares;

las acciones, bonos o cualquier otra forma de participación en una compañía;

las reclamaciones de dinero o los derechos de un cumplimiento que tenga valor económico;

los derechos de propiedad intelectual, tales como patentes, derechos de autor, marcas registradas, diseños industriales, nombres de negocio, indicaciones geográficas así como elaboraciones técnicas, habilidad y buen nombre; y

las concesiones conferidas por la ley, por un acto administrativo o bajo contrato a través de una autoridad competente, incluyendo concesiones en busca de, desarrollo y la extracción o explotación de recursos naturales.

Las inversiones hechas en el territorio de una Parte Contratante por cualquier entidad legal de esa misma Parte Contratante, pero que sean realmente propiedad o se encuentren directa o indirectamente bajo el control de los inversionistas de la otra Parte Contratante, serán de la misma manera consideradas como inversiones de los inversionistas de la última Parte Contratante si éstas han sido hechas de conformidad con las leyes y los reglamentos de la primera Parte Contratante.

Cualquier cambio en la forma en el que el activo sea invertido o reinvertido no afecta su carácter como inversión.

2. El término "ganancias" quiere decir los montos producidos por las inversiones e incluirá en particular, aunque no exclusivamente, los beneficios, dividendos, interés, derechos de patentes, ganancias de capital o cualquier tipo de pago relacionado con una inversión.

Las ganancias reinvertidas disfrutarán del mismo tratamiento de la inversión original.

3. El término "inversionista" quiere decir, para cualquiera de las Partes Contratantes,

parten som investerar på den andra avtalsslutande partens territorium i enlighet med den sistnämnda avtalsslutande partens lagstiftning och bestämmelserna i denna överenskommelse:

a) fysiska personer som är medborgare i någondera av de avtalsslutande parterna i enlighet med dennas lagstiftning, eller

b) juridiska personer, t.ex. bolag, samslutningar, firmor, ekonomiska föreningar, allmännyttiga inrättningar eller organisationer, som har bildats eller etablerats i enlighet med en avtalsslutande parts lagar och bestämmelser som har sitt registrerade säte inom den ifrågavarande avtalsslutande partens territorium och som bedriver affärsverksamhet.

4. Begreppet "territorium" avser till en avtalsslutande part hörande landområden, inre territorialvatten och territorialhav och luftrummet ovanför dem samt havszonerna utanför territorialhavet, inbegripet havsbotten och dess inre, över vilka denna avtalsslutande part i enlighet med sin gällande nationella lagstiftning och internationell rätt utövar suveräna rättigheter eller jurisdiktion beträffande undersökningen och utnyttjandet av naturtillgångarna i dessa områden.

## Artikel 2

### *Främjande av och skydd för investeringar*

1. Vardera avtalsslutande parten främjar inom sitt territorium investeringar som görs av den andra avtalsslutande partens investerare och tillåter sådana investeringar i enlighet med sina lagar och bestämmelser.

2. Vardera avtalsslutande parten skall inom sitt territorium medge en rättvis behandling samt fullständigt och kontinuerligt skydd och full och kontinuerlig säkerhet för investeringar som görs av investerare från den andra avtalsslutande parten och avkastningen från dem.

3. Ingendera avtalsslutande parten får på sitt territorium genom oskäligen eller godtyckliga åtgärder skada anskaffningen, utvidgandet, verksamheten, administrationen, upprätthållandet, användningen, utnyttjan-

los siguientes sujetos que inviertan en el territorio de la otra Parte Contratante de conformidad con las leyes de la última Parte Contratante y las disposiciones de este Acuerdo:

cualquier persona natural que sea nacional de cualquiera

de las Partes Contratantes de conformidad con sus leyes; o cualquier entidad legal tales como compañía, corporación, firma, sociedad, asociación de negocio, institución u organización, incorporada o constituida de conformidad con las leyes o reglamentos de la Parte Contratante y que tenga su oficina registrada dentro de la jurisdicción de esa Parte Contratante, y que realicen actividades económicas.

El término "territorio" quiere decir la zona territorial, las aguas internas y el mar territorial de la Parte Contratante y el espacio aéreo sobre éstos, así como las zonas marinas más allá del mar territorial, incluyendo el fondo del mar y el subsuelo, sobre el cual esa Parte Contratante ejerza derechos soberanos o jurisdicción de conformidad con sus leyes nacionales vigentes y con la legislación internacional, para fines de exploración y explotación de los recursos naturales de dichas áreas.

## Artículo 2

### *Promoción y Protección de las Inversiones*

Cada Parte Contratante Promoverá en su territorio las inversiones de los inversionistas de la otra Parte Contratante y admitirá dichas inversiones de conformidad con sus leyes y reglamentos.

2. Cada Parte Contratante dará en su territorio un tratamiento justo y equitativo y una protección total y constante y seguridad a las inversiones y ganancias de las inversiones de los inversionistas de la otra Parte Contratante.

3. Ninguna de las Partes Contratantes perjudicará en su territorio con medidas irracionales o arbitrarias la adquisición, expansión, operación, gerencia, mantenimiento, uso, usufructo y venta u otro disposición de

det eller försäljningen eller annan överlåtelse av investeringar som gjorts av investerare från den andra avtalsslutande parten.

### Artikel 3

#### *Behandling av investeringar*

1. Vardera avtalsslutande parten skall beträffande anskaffning, utvidgande, verksamhet, administration, upprätthållande, användning, utnyttjande och försäljning eller annan överlåtelse som hänför sig till investeringar medge investerare från den andra avtalsslutande parten och investeringar som görs av dem en behandling som är minst lika förmånlig som den behandling som parten medger sina egna investerare och deras investeringar.

2. Vardera avtalsslutande parten skall beträffande etablering, anskaffning, utvidgande, verksamhet, administration, upprätthållande, användning, utnyttjande och försäljning eller annan överlåtelse som hänför sig till investeringar medge investerare från den andra avtalsslutande parten och investeringar som görs av dem en behandling som är minst lika förmånlig som den behandling som parten medger investerare från ett land som har ställning som mest gynnad nation och deras investeringar.

3. Vardera avtalsslutande parten skall medge investerare från den andra avtalsslutande parten och deras investeringar en behandling enligt stycke 1 och 2 i denna artikel, beroende på vilken behandling som är förmånligare för investeraren eller dens investeringar.

4. Ingendera avtalsslutande parten skall på sitt territorium mot investeringar som gjorts av den andra avtalsslutande partens investerare vidta tvingande åtgärder beträffande anskaffning av material, produktionsmedel, verksamhet, transporter eller marknadsföring av produkter, eller uppställda motsvarande bestämmelser som har oskälige eller diskriminerande verkningar.

inversión de la otra Parte Contratante.

### Artículo 3

#### *Tratamiento de las Inversiones*

Cada Parte Contratante dará a los inversionistas de la otra Parte Contratante y a sus inversiones, un tratamiento no menos favorable que el tratamiento que ésta da a sus propios inversionistas y a sus inversiones con respecto a la adquisición, expansión, operación, gerencia, mantenimiento, uso, usufructo y venta u otra disposición de las inversiones.

Cada Parte Contratante dará a los inversionistas de la otra Parte Contratante y a sus inversiones, un tratamiento no menos favorable que el tratamiento que ésta da a los inversionistas de la nación más favorecida y a sus inversiones con respecto al establecimiento, adquisición, expansión, operación, gerencia, mantenimiento, uso, usufructo, y venta u otra disposición de las inversiones.

Cada Parte Contratante dará a los inversionistas de la otra Parte Contratante y a sus inversiones el mejor de los tratamientos estipulados en los párrafos 1 y 2 de este Artículo, cualquiera que sea el más favorable para los inversionistas o para las inversiones.

4. Ninguna de las Partes Contratantes impondrá en su territorio medidas obligatorias sobre las inversiones de los inversionistas de la otra Parte Contratante, concerniente a la compra de materiales, medios de producción, operación, transporte, mercadeo de sus productos u órdenes similares que tengan efectos irracionales o discriminatorios.

## Artikel 4

*Undantag*

Bestämmelserna i denna överenskommelse skall inte anses förplikta en avtalsslutande part att medge den andra avtalsslutande partens investerare eller dessas investeringar fördelar av en behandling, en preferens eller ett privilegium med stöd av existerande eller framtida

a) frihandelsområden, tullunioner, gemensamma marknader, ekonomiska och monetära unioner eller motsvarande regionala överenskommelser om ekonomisk integration, inbegripet regionala arbetsmarknadsavtal, som någonsida avtalsslutande parten är eller kan bli part i,

b) överenskommelser för undvikande av dubbelbeskattning eller andra internationella överenskommelser som helt eller huvudsakligen hänför sig till beskattning, eller

c) multilaterala överenskommelser som helt eller huvudsakligen hänför sig till investeringar.

## Artikel 5

*Expropriation*

1. Investeringar som gjorts av investerare från den ena avtalsslutande parten på den andra avtalsslutande partens territorium får inte exproprieras eller nationaliseras eller göras till föremål för andra direkta eller indirekta åtgärder med motsvarande effekt som expropriation eller nationalisering (nedan "expropriation"), om inte åtgärden vidtas i allmänt intresse, på icke-diskriminerande basis, med iakttagande av vederbörligt rättsligt förfarande och mot betalning av direkt, tillräcklig och faktisk ersättning.

2. Ersättningen skall motsvara den exproprierade investeringens värde omedelbart innan expropriationen gjordes eller den förestående expropriationen blev allmänt känd, beroende på vilken tidpunkt som infaller tidigare. Värdet bestäms enligt allmänt godtagna grunder för fastställande av värdet, med beaktande av bl.a. det investe-

## Artículo 4

*Excepciones*

Las disposiciones de este Acuerdo no serán interpretadas para obligar a una Parte Contratante a extender a los inversionistas y a las inversiones de los inversionistas de la otra Parte Contratante el beneficio de cualquier tratamiento, preferencia o privilegio en virtud de cualquiera que exista o vaya existir:

área de libre comercio, unión aduanera, mercado común, unión económica y monetaria u otro acuerdo similar de integración económica regional, incluyendo los acuerdos de mercado laboral regional, de los cuales una de las Partes Contratantes sea o pueda ser parte, o

acuerdo para la anulación de la doble tributación u otro acuerdo internacional relacionado total o principalmente con tributación, o

acuerdo multilateral relacionado total o principalmente con las inversiones.

## Artículo 5

*Expropiación*

1. Las inversiones de los inversionistas de una Parte Contratante en el territorio de la otra Parte Contratante no serán expropiadas, nacionalizadas ni estarán sujetas a ninguna otra medida directa o indirecta, que tenga efecto equivalente a expropiación o a nacionalización (en lo adelante referida como "expropiación"), a menos que sea con fines de interés público o social, sobre una base no-discriminatoria, de conformidad con el debido proceso de la ley, y con una compensación expedita, adecuada y efectiva.

2. Dicha compensación tendrá el valor de la inversión expropiada en el momento inmediatamente antes de que la expropiación o la expropiación a realizarse sea de público conocimiento, cualquiera que sea la antelación. El valor será determinado de conformidad con los principios de valoración generalmente aceptados, tomando en



rade kapitalet, det faktiska återanskaffningsvärdet, värdestegringen, den nuvarande avkastningen, den förväntade senare avkastningen, goodwill och andra viktiga faktorer.

3. Ersättningen skall kunna realiserats helt och hållet, och den skall betalas utan några begränsningar eller dröjsmål. Ersättningen omfattar också tre månaders LIBOR-ränta (London Interbank Offered Rate) från det datum då de exproprierade tillgångarna gick förlorade till betalningsdagen.

4. De avtalsslutande parterna intygar att om en avtalsslutande part exproprierar tillgångarna eller delar av tillgångar hos ett sådant företag som har grundats eller bildats i enlighet med den lagstiftning som gäller på denna avtalsslutande parts territorium och vars aktier ägs av investerare från den andra avtalsslutande parten eller om föremålet för expropriationen är ett samföretag som grundats på denna avtalsslutande parts territorium, skall värdparten säkerställa att de vid tidpunkten för expropriationen gällande bestämmelserna i företagets eller samföretagets bolagsordning och andra viktiga handlingar respekteras till fullo.

5. Om ett samföretag som grundats på någondera avtalsslutande partens territorium blir föremål för expropriation, skall den ersättning som betalas till investerare från den andra avtalsslutande parten räknas ut på grundval av hur stor andel investeraren har i samföretaget enligt företagets stiftelseurkund.

6. En investerare vars investeringar exproprieras har rätt att utan dröjsmål få sitt fall behandlat av en judiciell myndighet eller andra behöriga myndigheter hos den berörda avtalsslutande parten samt rätt att få sina investeringars värde bestämt i enlighet med principerna i denna artikel.

#### Artikel 6

##### *Ersättning av förluster*

1. Den ena avtalsslutande parten skall i fråga om restitution, gottgörelse, ersättning eller andra arrangemang medge investerare

cuenta, entre otros: el capital invertido, el valor de reemplazo, la apreciación, las ganancias actuales, el flujo proyectado de las futuras ganancias, el buen nombre y otros factores relevantes.

3. La compensación será completamente realizable y pagada sin restricción ni demora. Ella incluirá el interés conforme a la tasa LIBOR (London Interbank Offered Rate), a partir de la fecha de desposeimiento de la propiedad expropiada a la fecha del pago real.

4. Las Partes Contratantes afirman que cuando una Parte Contratante expropie el activo o una parte de este de una compañía que haya sido incorporada o constituida de conformidad con la legislación vigente de su territorio, y en la que inversionistas de la otra Parte Contratante tengan acciones, o cuando el objeto de expropiación sea una sociedad en participación constituida en el territorio de una Parte Contratante, la Parte Contratante receptora garantizará que sean acogidos completamente los artículos de asociación y otros posibles documentos relevantes de las compañías o de las asociaciones en participación involucradas, tal y como existan al momento de la expropiación.

5. El inversionista cuyas inversiones sean expropiadas tendrá el derecho a la pronta revisión de su caso y de la valoración de sus inversiones de conformidad con los principios estipulados en este Artículo, por un juez u otra autoridad competente de esa Parte Contratante.

#### Artículo 6

##### *Compensación por pérdidas*

1. Los inversionistas de una Parte Contratante cuyas inversiones en el territorio de la otra Parte Contratante sufran pérdidas debi-

från den andra avtalsslutande parten, vars investeringar på den berörda avtalsslutande partens territorium förorsakas förlust till följd av krig eller annan väpnad konflikt, nationellt nödläge, uppror, revolt eller upplopp på territoriet, en behandling som är minst lika förmånlig som den som parten medger sina egna investerare eller investerare från ett land som har ställning som mest gynnad nation, beroende på vilken behandling som enligt investeraren är förmånligare för denne.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av stycke 1 i denna artikel skall den ena avtalsslutande partens investerare som i en sådan situation som avses i stycket lider förluster på den andra avtalsslutande partens territorium till följd av

a) att den sistnämnda avtalsslutande partens väpnade styrkor eller myndigheter har lagt beslag på deras investering eller en del av den, eller

b) att den sistnämnda avtalsslutande partens väpnade styrkor eller myndigheter har förstört deras investering eller en del av den, fastän situationen inte hade krävt detta,

av den sistnämnda avtalsslutande parten medges restitution eller ersättning som i vartdera fallet skall vara direkt, tillräcklig och faktisk, och ersättningen skall kunna realiseras helt och hållet, den skall betalas utan dröjsmål och i den skall ingå LIBOR-ränta (London Interbank Offered Rate) från datumet för beslagtagningen eller förstörelsen fram till betalningsdagen.

3. Investerare vilkas investeringar förorsakas förluster enligt denna artikel har rätt att utan dröjsmål få sitt fall behandlat av de judiciella myndigheterna eller andra behöriga myndigheter hos den berörda avtalsslutande parten samt rätt att få sina investeringars värde bestämt enligt principerna i denna artikel.

#### Artikel 7

##### *Fri överföring*

1. Vardera avtalsslutande parten skall garantera investerare från den andra avtalsslu-

do a guerra u otro conflicto armado, estado de emergencia nacional, revuelta, insurrección o motín en el territorio de la última Parte Contratante, les será dado por la última Parte Contratante, un tratamiento no menos favorable que el concedido por la última Parte Contratante a sus propios inversionistas o a los inversionistas de la nación más favorecida, con respecto a la restitución, indemnización, compensación u otro arreglo, cualquiera que sea el más favorable de acuerdo con el inversionista.

2. Sin perjuicio al párrafo 1 de este Artículo, los inversionistas de una Parte Contratante que, en cualquiera de las situaciones referidas en ese párrafo, sufran pérdidas en el territorio de la otra Parte Contratante derivadas de:

(a) la requisición de su inversión o de una parte de ella por las fuerzas armadas o las autoridades de la última, o

(b) la destrucción de su inversión o de una parte de ella por las fuerzas armadas o las autoridades de la última, que no fuese solicitada por la necesidad de la situación, les será concedida por la última Parte Contratante la restitución o compensación que en cualquiera de los casos será expedita, adecuada y efectiva y en relación a cualquier compensación resultante, será completamente realizable, será pagada sin demora, e incluirá el interés conforme a la tasa LIBOR (London Interbank Offered Rate), a partir de la fecha de desposeimiento de la propiedad expropiada a la fecha del pago real.

3. Los inversionistas cuyas inversiones sufran pérdidas de conformidad con este Artículo, tendrán derecho a una pronta revisión de su caso y de la valoración de sus inversiones de conformidad con los principios estipulados en este Artículo, por un juez u otra autoridad competente de esa Parte Contratante.

#### Artículo 7

##### *Libre transferencia*

1. Cada Parte Contratante garantizará a los inversionistas de la otra Parte Contratan-

tande parten fri överföring av investeringar och överföringsbetalningar som hänför sig till investeringarna till och från sitt territorium, efter att alla de krav som den mottagande avtalsslutande parten ställer i fråga om skatteskyldighet har uppfyllts på ett icke-diskriminerande sätt. Överföringsbetalningarna skall i synnerhet, men inte uteslutande, omfatta

a) grundkapital samt ytterligare belopp som är avsedda för upprätthållande, utvecklande eller utvidgande av en investering,

b) avkastning,

c) inkomster på grund av en total eller partiell försäljning eller överlåtelse av en investering, inbegripet inkomster på grund av försäljning av aktier,

d) belopp för betalning av omkostnader till följd av investeringens verksamhet, såsom återbetalning av lån, royaltier, förvaltningsersättningar, licensavgifter och andra motsvarande kostnader,

e) ersättningar som betalas enligt artiklarna 5 och 6 i denna överenskommelse,

f) betalningar till följd av biläggandet av tvister, och

g) löner och andra arvoden till personal som i samband med en investering anställts från utlandet.

2. Vardera avtalsslutande parten skall också säkerställa att överföringar enligt stycke 1 i denna artikel verkställs utan begränsningar i en fritt konvertibel valuta och enligt den marknadskurs som dagen då överföringen görs gäller för den valuta som skall överföras, samt att överföringarna kan göras omedelbart.

3. I avsaknad av en valutamarknad skall den växelkurs som senast har tillämpats för konvertering av valutorna till särskilda dragningsrätter användas.

De avtalsslutande parterna kan ta i bruk tillfälliga åtgärder för övervakning av valutaväxlingen, om den avtalsslutande part som tar emot investeringen har grundläggande problem med betalningsbalansen, utan att detta påverkar tillämpningen av bestämmelserna i denna artikel. Dessa åtgär-

te la libre transferencia, dentro y fuera de su territorio, de sus inversiones y de los pagos de transferencia con relación a las inversiones, una vez cumplidas las obligaciones tributarias en la Parte receptora de la inversión, sobre una base no discriminatoria. Dichos pagos incluirán en particular, aunque no exclusivamente:

los montos principales y adicionales para ahorrar, desarrollar o incrementar la inversión;

las ganancias;

el producto obtenido de la venta total o parcial o la disposición de una inversión, incluyendo la venta de acciones;

los montos requeridos para el pago de los gastos que surjan de la operación de la inversión, así como los pagos de préstamos, pago de derechos de patente, de honorarios de gerencia y de licencia u otros gastos similares;

la compensación pagable conforme al Artículo 5 y 6;

los pagos que surjan del arreglo de una disputa;

las ganancias y otras remuneraciones del personal contratado procedente del extranjero y que trabaje en conexión con una inversión.

Cada Parte Contratante garantizará además que las transferencias referidas en el párrafo 1 de este Artículo sean hechas sin ninguna restricción en una moneda libremente convertible y a la tasa prevaleciente en el mercado de cambio que se aplique en la fecha de la transferencia de la moneda a ser transferida y que sean inmediatamente transferibles.

En la ausencia de un mercado de cambio extranjero, la tasa a ser usada será la tasa del cambio más reciente para las conversiones de monedas en Derechos Especiales de Giro (DEG) (Special Drawing Rights).

Sin perjuicio de lo previsto en este Artículo, las Partes podrán establecer controles temporales a las operaciones cambiarias, en aquellos casos en que se presenten dificultades en la Balanza de Pagos de la Parte receptora de la inversión. Estas medidas deberán eliminarse tan pronto las condicio-

der frångås så fort omständigheterna tillåter, och åtgärderna skall överensstämma med artiklarna i avtalet om Internationella Valutafonden.

#### Artikel 8

##### *Substitution*

Om en avtalsslutande part eller ett organ som den utsett erlägger en betalning på grundval av ett ersättningsansvar eller ett garanti- eller försäkringsavtal som ansluter sig till en investering på den andra avtalsslutande partens territorium, skall den sistnämnda avtalsslutande parten godkänna att investerarens rättigheter och anspråk övergår till den förstnämnda avtalsslutande parten eller ett organ som den utsett samt att den förstnämnda avtalsslutande parten eller ett organ som den utsett kan begagna sig av rättigheterna och genomföra anspråken enligt principen om substitution i samma utsträckning som den ursprungliga investeraren.

#### Artikel 9

##### *Twister mellan en investerare och en avtalsslutande part*

1. Tvister som uppkommer mellan en avtalsslutande part och en investerare från den andra avtalsslutande parten och som direkt beror på en investering skall avgöras genom förlikning mellan parterna i tvisten.

2. Om tvisten inte har avgjorts inom sex (6) månader från den dag då någondera parten skriftligen har tillkännagivit tvisten, kan den enligt investerarens val hänskjutas

a) till en behörig domstol hos den avtalsslutande part på vars territorium investeringen har gjorts, eller

b) till skiljeförfarande vid Internationella centralorganet för biläggande av investeringstvister (ICSID)(nedan "centralorganet"), som upprättats genom konventionen om biläggande av investeringstvister mellan stat och medborgare i en annan stat, vilken konvention öppnades för undertecknande i Washington den 18 mars 1965, om central-

nes lo permitan en consistencia con los artículos del Acuerdo del Fondo Monetario Internacional (F. M. I.)

#### Artículo 8

##### *Subrogacion*

Si una Parte Contratante o su agencia designada hace un pago bajo una indemnización, garantizada o un contrato de seguro dado con respecto a una inversión de un inversionista en el territorio de la otra Parte Contratante, la última Parte Contratante reconocerá el traspaso de cualquier derecho o reclamación de dicho inversionista a la primera Parte Contratante o a su agencia designada, y el derecho de la primera Parte Contratante o su agencia designada a ejercer en virtud de la subrogación de cualquier derecho y reclamación con la misma extensión a título de su predecesor.

#### ARTICULO 9

##### *Disputa entre un inversionista y una parte contratante*

1. Cualquier disputa que surja directamente de una inversión entre una Parte Contratante y un inversionista de la otra Parte Contratante sería arreglado amigablemente entre las dos partes involucradas.

2. Si la disputa no ha sido arreglada dentro de los seis(6) meses a partir de la fecha en que ésta fue llevada por escrito, la disputa puede ser sometida, a elección del inversionista:

(a) a los tribunales competentes de la Parte Contratante en cuyo territorio se haya hecho la inversión; o

(b) a arbitraje por el Centro Internacional de Arreglo de Disputas de Inversiones IC-SID (siglas en inglés), establecido conforme a la Convención sobre el Arreglo de Disputas de Inversiones entre los Estados y Nacionales de otros estados, abierto para la firma en Washington el 18 de Marzo del 1965 (en lo adelante referido como el "Cen-

organet står till förfogande, eller

c) till skiljeförfarande enligt reglerna för den kompletterande facilitet som tillämpas vid centralorganet, om endast den ena avtalsslutande parten har undertecknat den konvention som avses i punkt b i detta stycke, eller

d) till en ad hoc-skiljedomstol som upprättas i enlighet med bestämmelserna om skiljeförfarande, antagna av Förenta Nationernas kommission för internationell handelsrätt (UNCITRAL), om inte parterna i tvisten kommer överens om något annat.

3. När en investerare har hänskjutit en tvist antingen till en behörig domstol hos den avtalsslutande part på vars territorium investeringen har gjorts, eller till en sådan skiljedomstol som anges ovan är valet av förfarande slutgiltigt.

4. Ingendera avtalsslutande parten som är part i en tvist kan i något skede av skiljeförfarandet eller verkställandet av skiljedomen invända mot att den investerare som är den andra parten i tvisten på grundval av en försäkring har fått en gottgörelse som helt eller delvis täcker dennes förluster.

5. Skiljedomen är slutgiltig och bindande för de båda parterna och den verkställs enligt den nationella lagstiftningen hos den avtalsslutande part på vars territorium skiljedom har åberopats.

#### Artikel 10

##### *Tvister mellan de avtalsslutande parterna*

1. Tvister mellan de avtalsslutande parterna om tolkningen och tillämpningen av denna överenskommelse skall i mån av möjlighet lösas på diplomatisk väg.

2. Om en tvist inte kan lösas på detta sätt inom sex (6) månader från den dag då någondera avtalsslutande parten har begärt förhandlingar, skall den på begäran av någondera avtalsslutande parten hänskjutas till en skiljedomstol.

3. Skiljedomstolen upprättas enligt följande:

tro”), si el Centro está disponible; o

(c) a arbitraje por el Mecanismo Complementario del Centro, si sólo una de las Partes Contratantes es signataria de la Convención referida en el subpárrafo (b) de este Artículo; o

(d) a cualquier tribunal de arbitraje ad hoc a menos que las partes hayan convenido de otro modo, será establecido bajo las Reglas de Arbitraje de la Comisión de las Naciones Unidas sobre la Legislación del Comercio Internacional UNCITRAL (siglas en inglés).

3. Una vez que el inversionista haya sometido la controversia al tribunal competente de la Parte Contratante en cuyo territorio haya sido hecha la inversión, o a algunos de los tribunales arbitrales antes indicados, la elección de uno u otro procedimiento será definitiva.

4. Ninguna de las Partes Contratantes, que sea parte de una disputa, puede poner objeción a ninguna fase del procedimiento o de la ejecución de una adjudicación arbitral, a cuenta del hecho de que el inversionista, que sea la otra parte de la disputa, haya recibido una indemnización que cubra una parte o todas sus pérdidas en virtud de un seguro.

5. La sentencia será definitiva y obligatoria para las partes en disputa y se hará cumplir de conformidad con la legislación nacional de la Parte Contratante en cuyo territorio hayan sido hechas las inversiones.

#### Artículo 10

##### *Disputas entre las partes contratantes*

1. Las disputas entre las Partes Contratantes con relación a la interpretación y aplicación de este Acuerdo, serán arregladas, en la medida de lo posible a través de los canales diplomáticos.

2. Si la disputa no puede arreglarse dentro de los seis (6) meses a partir de la fecha en la que dichas negociaciones fueron solicitadas por cualquiera de las Partes Contratantes, ésta será sometida a solicitud de cualquiera de las Partes Contratantes a un Tribunal Arbitral.

3. Dicho Tribunal Arbitral estará constitu-

jande för varje enskilt fall. Inom två (2) månader från det att begäran om skiljeförfarande har mottagits skall vardera avtalsslutande parten utse en medlem till skiljedomstolen. Dessa två medlemmar väljer en medborgare i ett tredje land som efter godkännande av vardera avtalsslutande parten utses till ordförande för skiljedomstolen. Ordföranden utses inom fyra (4) månader från den dag då de två andra medlemmarna har utsetts.

4. Om de utnämningar som behövs inte har skett inom de tidsfrister som nämns i stycke 3 i denna artikel, kan vilken som helst av de avtalsslutande parterna, om någon annan överenskommelse inte föreligger, be presidenten i Internationella domstolen att verkställa de behövliga utnämningarna. Om presidenten i Internationella domstolen är medborgare i någondera avtalsslutande parten eller annars förhindrad att fullgöra uppgiften, ombeds den i fråga om antalet tjänsteår följande medlem i Internationella domstolen som inte är medborgare i någondera avtalsslutande parten och som inte heller på annat sätt är förhindrad att fullgöra uppgiften, att verkställa de behövliga utnämningarna.

5. Skiljedomstolen skall fatta sitt beslut med enkel röstmajoritet. Skiljedomstolens beslut är slutgiltiga och bindande för vardera avtalsslutande parten. Vardera avtalsslutande parten skall bära kostnaderna för den medlem som den utsett och för sin representation i skiljeförfarandet. Kostnaderna för ordföranden och andra eventuella kostnader skall bäras till lika delar av vardera avtalsslutande parten. Skiljedomstolen kan fatta ett avvikande beslut beträffande fördelningen av kostnaderna. Till alla övriga delar fattar skiljedomstolen beslut om sina egna procedurregler.

6. Tvister som avses i stycke 1 avgörs enligt bestämmelserna i denna överenskommelse och de allmänt erkända principerna för internationell rätt.

7. Ordförande för skiljedomstolen bör vara en medborgare i ett tredje land med vilket vardera avtalsslutande parten har diplomatiska förbindelser.

ido en cada caso individual de la manera siguiente. Dentro de los dos(2) meses de haber recibido la solicitud de arbitraje, cada Parte Contratante nombrará un miembro del Tribunal. Esos dos miembros seleccionarán pues un nacional de un tercer Estado que con la aprobación de las dos Partes Contratantes será nombrado Presidente del Tribunal. El Presidente será nombrado dentro de los cuatro(4) meses a partir de la fecha del nombramiento de los otros dos miembros.

4. Si no se han hecho los nombramientos necesarios en los períodos especificados en el párrafo 3 de este Artículo, cualquiera de las Partes Contratantes puede, en la ausencia de cualquier acuerdo, invitar al Presidente de la Corte Internacional de Justicia a hacer los nombramientos necesarios. Si el Presidente es nacional de cualquiera de las Partes Contratantes o se encuentra de otro modo impedido de ejercer dicha función, el Miembro de la Corte Internacional de Justicia que sea el próximo en jerarquía que no sea nacional de ninguna de las Partes Contratantes o que no se halle de ningún modo impedido de ejercer dicha función, será invitado a hacer los nombramientos necesarios.

5. El Tribunal Arbitral tomará su decisión por mayoría de votos. Las decisiones del Tribunal serán definitivas y obligatorias sobre ambas Partes Contratantes. Cada Parte Contratante sufragará los gastos del miembro nombrado por esa Parte Contratante y de su representación en los procedimientos arbitrales. Ambas Partes Contratantes asumirán una parte igual de los gastos del Presidente, así como cualquier otro gasto. El Tribunal puede tomar una decisión diferente en relación con la repartición de los gastos. En todos los aspectos, el Tribunal Arbitral determinará sus propias reglas de procedimiento.

6. Los asuntos sujetos a disputa referidos en el párrafo 1 de este Artículo serán decididos de conformidad con las disposiciones de este Acuerdo y los principios generales reconocidos de la legislación internacional.

7. El Presidente del Tribunal deberá ser nacional de un tercer Estado con el cual ambas Partes Contratantes mantengan relaciones diplomáticas.

## Artikel 11

*Tillstånd*

1. Vardera avtalsslutande parten behandlar i överensstämmelse med sina lagar och bestämmelser gynnsamt de ansökningar om tillstånd som hänför sig till investeringar och beviljar snabbt de tillstånd som behövs på dess territorium för investeringar som görs av investerare från den andra avtalsslutande parten.

2. Vardera avtalsslutande parten beviljar i överensstämmelse med sina lagar och bestämmelser tillfälliga inrese- och uppehållstillstånd och utfärdar behövliga handlingar som bekräftar tillstånden till sådana fysiska personer som har anställts från utlandet för att i samband med en investering som görs av en investerare från den andra avtalsslutande parten tjänstgöra som chefer, sakkunniga eller som teknisk personal och som är väsentliga för företaget, så länge som dessa personer uppfyller kraven i detta stycke, samt beviljar sådana anställdas familjemedlemmar (make och minderåriga barn) tillfälligt inrese- och uppehållstillstånd för samma tid som de anställda i fråga.

## Artikel 12

*Tillämpning av andra bestämmelser*

1. Om någondera avtalsslutande partens lagstiftning eller sådana förpliktelser under internationell rätt, som är i kraft eller som senare ingås mellan de avtalsslutande parterna utöver denna överenskommelse, innehåller generella eller specifika bestämmelser enligt vilka investeringar som gjorts av den andra avtalsslutande partens investerare kan medges en behandling som är förmånligare än den behandling om vilken föreskrivs i denna överenskommelse, skall sådana bestämmelser, såtillvida som de är förmånligare för investeraren, gälla före denna överenskommelse.

2. Vardera avtalsslutande parten skall iaktta de andra förpliktelser som den eventuellt har i fråga om en enskild investering som gjorts av en investerare från den andra avtalsslutande parten.

## Artículo 11

*Permisos*

1. Cada Parte Contratante sujeta a sus leyes y reglamentos, tratará favorablemente las aplicaciones con relación a las inversiones y concederá expeditamente los permisos necesarios requeridos en su territorio en conexión con las inversiones de los inversionistas de la otra Parte Contratante.

2. Cada Parte Contratante sujeta a sus leyes y reglamentos, concederá entrada y estadía temporales y proporcionará cualquier documentación de confirmación necesaria a personas naturales que sean contratadas procedentes del exterior como ejecutivos, gerentes, especialistas o personal técnico en conexión con una inversión de un inversionista de la otra Parte Contratante, y que sean esenciales para la empresa siempre y cuando estas personas continúen reuniendo los requisitos de este párrafo, también les concederán entrada y estadía temporales a los miembros de sus familias(cónyuge e hijos menores) por el mismo período que a las personas contratadas.

## Artículo 12

*Aplicación de otras normas*

1. Si las disposiciones de la ley de cualquiera de las Partes Contratantes o las obligaciones bajo la legislación internacional, existentes en el presente o establecidas en lo adelante entre las Partes Contratantes en adición a este Acuerdo, contienen un reglamento, general o específico, que dé derecho a las inversiones de los inversionistas de la otra Parte Contratante a un tratamiento más favorable que el dado por este Acuerdo, dichas disposiciones prevalecerán por encima de este Acuerdo, hasta el punto donde sean más favorables al inversionista.

2. Cada Parte Contratante observará cualquier otra obligación que pueda haber con relación a una inversión específica de un inversionista de la otra Parte Contratante.

## Artikel 13

*Tillämpning av överenskommelsen*

Denna överenskommelse tillämpas på alla investeringar som investerare från någondra avtalsslutande parten har gjort på den andra avtalsslutande partens territorium, oberoende av om de har gjorts före denna överenskommelses ikraftträdande eller därefter, men den tillämpas inte på sådana tvister som har uppstått före överenskommelsens ikraftträdande och inte heller på sådana anspråk som har avgjorts före överenskommelsens ikraftträdande.

## Artikel 14

*Allmänna undantag*

1. Ingen av bestämmelserna i denna överenskommelse skall anses hindra en avtalsslutande part från att vidta sådana åtgärder som behövs för att skydda partens vitala säkerhetsintressen under krig eller väpnad konflikt eller i något annat internationellt nödläge.

2. Ingen av bestämmelserna i denna överenskommelse skall anses hindra de avtalsslutande parterna från att vidta sådana åtgärder som behövs för upprätthållande av den allmänna ordningen, dock förutsatt att sådana åtgärder inte genomförs på ett sätt som skulle utgöra godtycklig eller ogrundad diskriminering från en avtalsslutande parts sida eller medföra sådana dolda åtgärder som vidtas i investeringsbegränsande syfte.

3. Bestämmelserna i denna artikel gäller inte artikel 5, artikel 6 eller artikel 7 stycke 1 punkt e i denna överenskommelse.

## Artikel 15

*Öppenhetsprincipen*

1. Vardera avtalsslutande parten skall utan dröjsmål publicera eller annars offentligen tillhandahålla sina allmänt tillämpliga lagar, bestämmelser, procedurer, förvaltningsbeslut och domstolsbeslut samt internationella överenskommelser som kan in-

## Artículo 13

*Aplicación del acuerdo*

Este Acuerdo se aplicará a todas las inversiones hechas por inversionistas de cualquiera de las Partes Contratantes en el territorio de la otra Parte Contratante, sean hechas antes o después de la entrada en vigor de este Acuerdo, pero no se aplicará a ninguna disputa concerniente a una inversión que haya surgido o a ninguna reclamación que fuese arreglada antes de su entrada en vigor.

## Artículo 14

*Excepciones generales*

1. Ninguna parte de este Acuerdo será interpretada para impedirle a una Parte Contratante tomar cualquier acción necesaria para la protección de sus intereses de seguridad esenciales en tiempo de guerra o de conflicto armado, u otra emergencia en las relaciones internacionales.

2. Para que dichas medidas no sean aplicadas de manera que puedan constituir un medio de discriminación arbitrario o injustificable por una Parte Contratante, o una restricción de inversión disfrazada, ninguna parte de este Acuerdo será interpretada para impedir a las Partes Contratantes tomar cualquier medida necesaria para el mantenimiento del orden público.

3. Las disposiciones de este Artículo no se aplicarán al Artículo 5, Artículo 6 ni al párrafo 1.(e) del Artículo 7 de este Acuerdo.

## Artículo 15

*Transparencia*

1. Cada Parte Contratante publicará expeditamente, o dará a conocer de otro modo públicamente, sus leyes, reglamentos, procedimientos, disposiciones administrativas y decisiones judiciales de aplicación general así como los acuerdos internacionales



verka på sådana investeringar som den ena avtalsslutande partens investerare har gjort på den andra avtalsslutande partens territorium.

2. Ingen bestämmelse i denna överenskommelse förpliktar en avtalsslutande part att lämna ut uppgifter som är konfidentiella eller hänför sig till ägande eller att ge tillträde till sådana uppgifter, inklusive uppgifter om enskilda investerare eller investeringar, vilkas röjande skulle skada lagtillsynen eller strida mot den avtalsslutande partens lagstiftning om handlingars offentlighet eller skada enskilda investerares legitima kommersiella intressen.

#### Artikel 16

##### *Förhandlingar*

De avtalsslutande parterna förhandlar sinsemellan på begäran av någondera avtalsslutande parten om verkställigheten av denna överenskommelse och för att dryfta sådana frågor som kan uppstå till följd av överenskommelsen. Sådana förhandlingar förs mellan de avtalsslutande parternas behöriga myndigheter på en sådan plats och vid en sådan tidpunkt som parterna har kommit överens om på behörigt sätt.

#### Artikel 17

##### *Ikraftträdande, giltighetstid och uppsägning*

1. De avtalsslutande parterna meddelar varandra när de konstitutionella villkoren för ikraftträdandet av denna överenskommelse har uppfyllts. Överenskommelsen träder i kraft den trettionde dagen efter den dag då det senare meddelandet har mottagits.

2. Denna överenskommelse är i kraft under en tid av tjugo (20) år, och skall därefter fortfarande gälla under samma villkor till dess någondera av de avtalsslutande parterna genom en skriftlig underrättelse meddelar den andra avtalsslutande parten om sin avsikt att säga upp överenskommelsen om en tid av tolv (12) månader.

3. I fråga om investeringar som har gjorts före den dag då denna överenskommelse

que puedan afectar las inversiones de los inversionistas de la otra Parte Contratante - en el territorio de la primera Parte Contratante.

2. Ninguna parte de este Acuerdo requerirá a una Parte Contratante proporcionar o permitir el acceso a cualquier información confidencial o propietaria, incluyendo información concerniente a los inversionistas o a las inversiones particulares, cuya divulgación impida el cumplimiento de la ley o sea contraria a sus leyes que protegen la confidencialidad o perjudique los intereses comerciales legítimos de los inversionistas particulares.

#### Artículo 16

##### *Consultas*

Las Partes Contratantes sostendrán consultas a solicitud de cualquier Parte Contratante a los fines de revisar la implementación de este Acuerdo y de estudiar cualquier asunto que pueda surgir de este Acuerdo. Dichas consultas serán sostenidas entre las autoridades competentes de la Partes Contratantes en el lugar y tiempo convenidos a través de los canales apropiados.

#### Artículo 17

##### *Entrada en vigor duracion y terminacion*

1. Las Partes Contratantes se notificarán mutuamente cuando se hayan cumplido sus requisitos constitucionales para la entrada en vigor de este Acuerdo. El Acuerdo entrará en vigor al trigésimo día a partir de la fecha de recepción de la última notificación.

2. Este Acuerdo permanecerá en vigor por un período de veinte(20) años y permanecerá en lo adelante en vigor con los mismos términos hasta que cualquiera de las Partes Contratantes notifique a la otra por escrito su intención de finalizar el Acuerdo en doce(12) meses.

3. Con relación a las inversiones hechas antes de la fecha de terminación de este

upphör att gälla, gäller att bestämmelserna i artiklarna 1-16 skall förbli i kraft under en tid av tjugo (20) år från den dag då överenskommelsen upphör att gälla.

Till bekräftelse härav har undertecknade, därtill vederbörligen befullmäktigade, undertecknat denna överenskommelse.

Upprättad i Santo Domingo den 27 november 2001 i två originalexemplar på finska, spanska och engelska, vilka alla texter har samma giltighet. Om avvikelser förekommer mellan texterna skall den engelska texten gälla.

För republiken Finlands regering

För Dominikanska republikens regering

Acuerdo, las disposiciones de los Artículos 1 al 16 permanecerán en vigor por un período adicional de veinte(20) años a partir de la fecha de terminación de este Acuerdo.

EN FE DE LO CUAL, los representantes infrascritos, habiendo sido debidamente autorizado para ello, han firmado el presente Acuerdo.

Hecho en duplicado en Santo Domingo el 27 de noviembre 2001 en los idiomas Finlandés, Español e Inglés, siendo todos los textos auténticamente iguales. En caso de divergencia, prevalecerá el texto en Inglés.

Por el Gobierno de  
la República de Finlandia

Por el Gobierno de la  
República Dominicana